

Európske poradenské stredisko pre hodnotenie SPP

USMERNENIA

KONCEPCIA PLANOV HODNOTENIA

JANUAR 2023

This document contains the translation of the guidelines "Design of Evaluation Plans" March 2023. The translation is intended to make the guidelines more helpful and accessible to different stakeholders. Note: The translated text has not been subject to a layout and editorial check. The final reference text is the English version of the guidelines available at the following [link](#).

Funded by
the European Union

Informácia o autorskom práve

© Európska únia, 2023.

Reprodukcia je povolená len s uvedením zdroja.

Odporúčaná citácia:

EURÓPSKA KOMISIA – Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka – Oddelenie A.3 (2023):
Usmernenia. Návrh plánov hodnotenia. V Bruseli január 2023.

Vyhlasenie o odmietnutí zodpovednosti:

Informácie a názory uvedené v tejto správe sú informáciami a názormi autora/autorov a nemusia predstavovať oficiálne stanovisko Komisie. Komisia neručí za presnosť údajov uvedených v tejto správe. Komisia ani žiadna iná osoba, ktorá koná v jej mene, nezodpovedá za prípadné použitie informácií uvedených v tomto dokumente.

Európske poradenské stredisko pre hodnotenie SPP je zodpovedné za poskytovanie podpory pri monitorovacích a hodnotiacich činnostiach na úrovni EÚ a členských štátov. Pracuje pod vedením oddelenia A.3 Výkonnosť politik Európskej komisie (EK) pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Európske poradenské stredisko pre hodnotenie SPP podporuje všetky zainteresované strany v oblasti hodnotenia, najmä GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, vnútroštátne orgány, riadiace orgány a hodnotiteľov, prostredníctvom vývoja a šírenia vhodných metodík a nástrojov; zhromažďovania a výmeny osvedčených postupov; budovania kapacít a komunikácie s členmi siete o témach súvisiacich s hodnotením.

Doplňujúce informácie o činnosti Európskeho poradenského strediska pre hodnotenie SPP sú k dispozícii na internete prostredníctvom servera Europa (https://eu-cap-network.ec.europa.eu/eu-cap-network/support/european-evaluation-helpdesk_en).

Európske poradenské stredisko pre hodnotenie SPP

Rue Belliard 12, Brussels, Belgicko

+32 28081024

evaluation@eucapnetwork.eu

OBSAH

Zoznam skratiek	v
PodĎakovanie	vi
Úvod	1
1. Právny rámec	4
2. Prehľad plánu hodnotenia	7
3. Hlavný obsah plánu hodnotenia	9
3.1 Ciele a potreby v oblasti hodnotenia	11
3.2. Riadenie a koordinácia	16
3.3. Mapovanie zainteresovaných strán	19
3.4. Harmonogram	22
3.5. Údaje a informácie	26
3.6. Komunikácia a nadväzujúce kroky	30
3.7. Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít	33
Príloha – Vymedzenie kritérií hodnotenia	36

TABUĽKY

Tabuľka 1 – Prehľad plánu hodnotenia (minimálny a odporúčaný obsah)	7
Tabuľka 2 – Navrhovaný obsah oddielu 1 plánu hodnotenia	11
Tabuľka 3 – Navrhovaný obsah oddielu 2 plánu hodnotenia	16
Tabuľka 4 – Navrhovaný obsah oddielu 3 plánu hodnotenia	19
Tabuľka 5 – Navrhovaný obsah oddielu 4 plánu hodnotenia	22
Tabuľka 6 – Navrhovaný obsah oddielu 5 plánu hodnotenia	26
Tabuľka 7 – Navrhovaný obsah oddielu 6 plánu hodnotenia	30
Tabuľka 8 – Navrhovaný obsah oddielu 7 plánu hodnotenia	33

OBRÁZKY

Obrázok 1 – Minimálna štruktúra plánu hodnotenia	9
Obrázok 2 – Prepojenia medzi jednotlivými oddielmi plánu hodnotenia	9

RÁMČEKY

Rámček 1 – Vymedzenia pojmov používané pri hodnotiacich kritériách 36

ZOZNAM SKRATIEK

AKIS	Poľnohospodársky vedomostný a inovačný systém
RPJ	Ročná pracovná jednotka
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
CCO	Prierezový cieľ
GR AGRI	Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
EK	Európska komisia
FI	Finančný nástroj
GAEC	dobrý poľnohospodársky a environmentálny stav
MAS	Miestna akčná skupina
MAH	Monitorovanie a hodnotenie
RO	Riadiaci orgán
ČŠ	Členský štát
PMEF	Výkonnostný rámec pre monitorovanie a hodnotenie
SO	Špecifický cieľ

PODAKOVANIE

Usmernenia vypracoval medzinárodný tím odborníkov na hodnotenie, ktorého členmi sú Costas Apostolopoulos, Neringa Viršilienė a Sari Rannanpää. Ďalšie príspevky poskytli Maria Coto, Jérôme Paperou a Stephanie Vella. Prácu koordinovalo Európske poradenské stredisko pre hodnotenie SPP pod vedením Marili Parissaki. Valdís Kudinš a Hannes Wimmer zabezpečili hodnotenie kvality a konzistentnosti. Brigit Zomer, Steve Gillman a Jules Vincent podporili celkovú kvalitu a vizuálnu podobu konečných usmernení.

Zástupcovia GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka prispeli k súladu usmernení s politickým rámcom EÚ.

Zástupcovia členských štátov sa k návrhom usmernení vyjadrili na konzultácii v rámci diskusných fór v novembri 2022.

ÚVOD

Význam hodnotenia: prečo hodnotíme strategické plány SPP

Hodnotenia sa vykonávajú z dôvodu, že prinášajú významné výhody pre lepšie a efektívnejšie plánovanie a realizáciu politík. Konkrétnejšie, hodnotenia strategických plánov SPP sú užitočné:

- na preukázanie pokroku a úspechov strategických plánov SPP a na odôvodnenie použitia finančných prostriedkov,
- na poskytovanie informácií, ktoré môžu zlepšiť zameranie intervencií, a tým zvýšiť efektívnosť politiky,
- na zabezpečenie zodpovednosti a transparentnosti vykonávania strategického plánu SPP,
- ako komunikačný kanál medzi riadiacim orgánom (RO) a kľúčovými zainteresovanými stranami zapojenými do koncipovania a vykonávania plánu vrátane Európskej komisie,
- na poskytovanie dôkazov a solídnej analytickej základne pre koncepciu budúcich plánov/politík,
- ako proces neustáleho učenia sa a zlepšovania, ktorý prispieva k lepšej kvalite vykonávania a budúcej koncepcii plánov.

Právnymi požiadavkami sa stanovujú podmienky, ktoré zabezpečujú vykonávanie hodnotení. V rokoch 2023 – 2027 budú členské štáty povinné hodnotiť svoje strategické plány SPP počas vykonávania a po ňom (hodnotenie *ex post*). V súlade s právnymi požiadavkami stanovenými v článku 140 nariadenia (EÚ) 2021/2115 slúžia hodnotenia na zlepšenie kvality koncepcie plánov a ich vykonávania.

Aký je dôvod na vypracovanie plánu hodnotenia

Plán hodnotenia je písomný dokument, ktorý opisuje, ako budete hodnotiť svoj strategický plán SPP, ako aj to, ako chcete výsledky hodnotenia využiť na zlepšenie vykonávania a rozhodovania. Plán hodnotenia objasňuje, ako opíšete „Čo“, „Ako“ a „Prečo je to dôležité“ v prípade vášho strategického plánu SPP.

Na splnenie požiadaviek na hodnotenie členské štáty vypracujú plán hodnotenia, ktorý spĺňa minimálne požiadavky uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.¹ Plán hodnotenia obsahuje okrem iného informácie o plánovaných hodnoteniach počas obdobia vykonávania 2023 – 2027 a pre hodnotenie *ex post* v roku 2031.

Plán hodnotenia sa predkladá monitorovaciemu výboru najneskôr rok po schválení operačného strategického plánu SPP.² Európska komisia (EK) berie plán hodnotenia iba na vedomie a nemusí ho schváliť. Členské štáty si informácie o hodnotiacich činnostiach a o zisteniach však vymenia s EK po preskúmaní monitorovacím výborom a najneskôr jeden mesiac pred výročným stretnutím zameraným na preskúmanie.³ S EK sa musia vymeniť tieto informácie:⁴

¹ Článok 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

² Článok 140 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

³ Článok 5 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁴ Článok 124 ods. 3 písm. d) a článok 124 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

- informácie o hodnotiacich činnostiach a zisteniach, konkrétne o pokroku dosiahnutom pri realizácii hodnotení, syntézach hodnotení a akýchkoľvek následných opatreniach v súvislosti s týmito zisteniami,
- všetky zmeny plánu hodnotenia.

Aké sú výhody plánu hodnotenia

Plán hodnotenia zabezpečuje:

- uskutočnenie všetkých vhodných hodnotiacich činností,
- dostupnosť dostatočných a vhodných zdrojov na vykonávanie všetkých potrebných hodnotení,
- včasnú dostupnosť údajov potrebných na hodnotenie a vo vhodnom formáte.

Plán hodnotenia tak umožňuje členským štátom:

- zlepšiť plánovanie a štruktúru hodnotení strategického plánu SPP,
- zlepšiť orientáciu monitorovacích a hodnotiacich činností, vytvoriť medzi nimi jasné prepojenie a zosúladiť ich s prioritnými potrebami rôznych zainteresovaných strán zapojených do strategického plánu SPP,
- zlepšiť využívanie výsledkov hodnotenia, ich užitočnosť, efektívnu integráciu a ich komunikáciu a šírenie.

Účel týchto usmernení

Usmernenia s názvom Konceptia plánov hodnotenia nemajú záväzný charakter. Cieľom týchto usmernení je poskytnúť minimálny odporúčaný obsah plánov hodnotenia, ktorý možno ďalej prispôsobiť potrebám členských štátov.

Tieto usmernenia majú dvojaký účel:

- poskytnúť vysvetlenie ku koncepcii plánu hodnotenia na základe minimálneho obsahu, ktorý sa vyžaduje právnym rámcom,
- navrhnúť ďalší obsah plánu hodnotenia s cieľom podporiť lepšie plánovanie, vykonávanie a využívanie hodnotení na úrovni členských štátov.

Cieľové skupiny týchto nezáväzných usmernení

Hlavnou cieľovou skupinou týchto usmernení sú riadiace orgány strategického plánu SPP, ktoré sú zodpovedné za vypracovanie plánu hodnotenia. Ďalšími cieľovými skupinami sú monitorovací výbor a platobné agentúry, ktoré sa podieľajú na príprave plánu hodnotenia.

Štruktúra a obsah usmernení

Usmernenia obsahujú opis kľúčových prvkov plánu hodnotenia, pričom zohľadňujú minimálne právne požiadavky. Takisto sa v nich navrhlo ďalší obsah pre každý oddiel plánu hodnotenia, opisujú sa v nich kľúčové pojmy, ktoré treba zvažovať, uvádzajú sa v nich príklady kľúčových otázok, ktoré si treba položiť pri vypracúvaní každého oddielu plánu hodnotenia, a zdôrazňujú sa v nich prepojenia medzi jednotlivými oddielmi. Usmernenia sú doplnené súborom nástrojov, ktorý obsahuje podrobný opis navrhovaných pracovných krokov na vypracovanie každého oddielu plánu hodnotenia.

1. PRAVNY RAMEC

Pri vypracovaní plánu hodnotenia musia členské štáty zohľadniť, čo sa predpokladá v príslušných nariadeniach v súvislosti s tým, čo, kedy a ako sa má hodnotiť.

Čo sa má hodnotiť

V relevantných prípadoch členské štáty vyhodnotia každý špecifický cieľ (spolu ich je 10) aspoň raz počas obdobia vykonávania v súlade s intervenčnou logikou strategického plánu SPP. Špecifické ciele sa môžu hodnotiť jednotlivo alebo skupinovo (t. j. komplexné hodnotenia zahŕňajúce niekoľko cieľov) v súlade s intervenčnou logikou strategického plánu SPP.⁵ Ak sa špecifický cieľ počas obdobia vykonávania nehodnotí, členské štáty by to mali odôvodniť.

Špecifické intervencie alebo témy sa budú hodnotiť podľa potrieb členského štátu v oblasti hodnotenia, intervenčnej logiky strategického plánu SPP a stavu vykonávania. Medzi takéto témy patria napríklad:⁶

- určenie pridanej hodnoty iniciatívy LEADER,
- národná sieť SPP,
- poľnohospodársky vedomostný a inovačný systém (AKIS),
- environmentálna a klimatická architektúra.⁷

Potenciálnou témou v kontexte efektívnosti je aj zjednodušenie pre konečných prijímateľov a administratívu.⁸

Kedy

EK a členské štáty budú musieť realizovať hodnotenia v rokoch 2023 – 2027. Podľa článku 140 nariadenia (EÚ) 2021/2115 budú musieť členské štáty vykonať dva druhy hodnotení:

- hodnotenia počas „obdobia vykonávania“ (2023 – 2027), hoci sa neuviedli žiadne presné dátumy,
- „hodnotenie *ex post*“ do 31. decembra 2031.

Hodnotenia počas obdobia vykonávania by mali byť naplánované tak, aby ich výsledky boli k dispozícii na diskusiu o ďalšej SPP, t. j. po roku 2027 na úrovni EÚ, ako aj na účely ďalšieho strategického plánu SPP na úrovni členských štátov. V prípade potreby členské štáty pri hodnoteniach použijú aj údaje z predchádzajúceho programového obdobia 2014 – 2022.⁹

⁵ Článok 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁶ Článok 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁷ Podľa článku 109 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/2115 (normy a podmienky GAEC).

⁸ Článok 1 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁹ Článok 2 písm. e) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

Ako

Členské štáty by mali v súvislosti s hodnotením vykonať nižšie uvedené činnosti. Keďže tieto činnosti sú typické pre rámec hodnotenia, možno vyvodiť záver, že členské štáty by mali takýto rámec vytvoriť:

- **Pomocou príslušných hodnotiacich kritérií** s prihliadnutím na rozsah, typ a využívanie intervencie v strategickom pláne SPP.¹⁰ Medzi hodnotiace kritéria patria: účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, súdržnosť a pridaná hodnota Únie (v **prílohe** týchto usmernení sa uvádza vymedzenie pojmov hodnotiacich kritérií podľa usmernení o lepšej právnej regulácii).¹¹ Okrem toho budú členské štáty posudzovať aj vplyv vo vzťahu k jeho príspevku k dosahovaniu všeobecných cieľov SPP a k tým špecifickým cieľom, ktoré sa riešia v predmetnom strategickom pláne SPP, pomocou ukazovateľov vplyvu.¹² To znamená, že ak sa niektorý špecifický cieľ nerieši, nie je potrebné posudzovať vplyv. Je však potrebné uviesť odôvodnenie.¹³ Celkový vplyv strategického plánu SPP sa bude posudzovať až pri hodnotení *ex post*.¹⁴
- V prípade potreby **zohľadnením územnej pôsobnosti intervencií**. To sa týka najmä tých intervencií, ktoré sa nevykonávajú na vnútroštátnej úrovni, ale na regionálnej alebo miestnej úrovni.¹⁵
- **Určením kľúčových prvkov hodnotenia, ktoré sa majú posúdiť**. Pokiaľ ide o kritériá hodnotenia účinnosti, príloha I k nariadeniu (EÚ) 2022/1475 obsahuje ďalšie špecifikácie a najmä pre každý špecifický cieľ sú určené kľúčové prvky hodnotenia (ukladajúce povinnosť vykonať posúdenie), ako aj faktory úspechu¹⁶ (ktoré sú odporúčané, no nie povinné). Pre ostatné kritériá hodnotenia však príloha I neobsahuje žiadne špecifikácie.
- **Sformulovaním hodnotiacich otázok a faktorov úspechu** na posúdenie hodnotiacich kritérií účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti a pridanej hodnoty Únie.¹⁷ Faktory úspechu uvedené v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2022/1475 sú len odporúčaniami. V predchádzajúcom programovom období existovalo 30 spoločných hodnotiacich otázok pre celú EÚ doplnených kritériami posudzovania na úrovni oblastí zamerania a programov. V súčasnom období môže členský štát vypracovať vlastné hodnotiace otázky na posúdenie uvedených hodnotiacich kritérií.
- **Zohľadnením všetkých príslušných relevantných spoločných ukazovateľov** (ukazovatele výstupov, výsledkov, vplyvu a kontextové ukazovatele) na analýzu účinkov strategických plánov SPP na špecifické ciele.¹⁸ Pri jednotlivých ukazovateľoch vplyvu uvedených v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2022/1475 by sa mali vypočítať čisté účinky.¹⁹

¹⁰ Článok 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

¹¹ Článok 1 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

¹² Článok 140 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

¹³ Článok 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

¹⁴ Článok 3 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/1475 a článok 140 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

¹⁵ Článok 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

¹⁶ „Faktory úspechu“ nahrádzajú pojem „kritériá posudzovania“, ktorý sa používal v období rokov 2014 – 2020.

¹⁷ Článok 1 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

¹⁸ Článok 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

¹⁹ Článok 6 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

- V relevantných prípadoch **použitím ďalších relevantných informácií** (kvantitatívnych a kvalitatívnych) a **iných špecifických ukazovateľov** ako spoločných s cieľom pomôcť vyvodiť príslušné závery o vplyve strategických plánov SPP.²⁰

V regulačnom rámci sa v rôznych prípadoch používa pojem „v relevantných prípadoch“, keď sa poukazuje na to, čo a ako sa má hodnotiť. To znamená, že členské štáty by sa mali zaoberať všetkými relevantnými aspektmi. Niektoré aspekty môžu byť relevantné vždy, napríklad pridaná hodnota iniciatívy LEADER, ktorá je zahrnutá vo všetkých strategických plánoch SPP, a preto by ju mali hodnotiť všetky členské štáty. Iné aspekty môžu byť relevantné v niektorých členských štátoch, napríklad územná pôsobnosť môže byť relevantná v regionalizovaných členských štátoch a menej relevantná v neregionalizovaných členských štátoch.

²⁰

Článok 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

2. PREHLAD PLANU HODNOTENIA

Minimálne požiadavky na štruktúru a obsah plánu hodnotenia sú opísané v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475 a zhrnuté v nasledujúcej tabuľke. V súlade s prílohou musí plán hodnotenia obsahovať sedem oddielov uvedených v prvom stĺpci nižšie. Minimálny obsah plánu hodnotenia je znázornený v druhom stĺpci nižšie. V treťom stĺpci sa ponúka ďalší odporúčaný obsah v rámci každého z oddielov.

Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že zmenia poradie oddielov plánu hodnotenia, ak to považujú za vhodnejšie. Možno napríklad tvrdiť, že mapovanie zainteresovaných strán je na prvom mieste, pretože je potrebné so zainteresovanými stranami konzultovať ich potreby, zatiaľ čo niektoré zainteresované strany môžu zohrávať úlohu aj pri poskytovaní údajov alebo prispievať k identifikácii tém hodnotenia. Tieto usmernenia sa riadia poradím uvedeným v prílohe II k nariadeniu, čo však neznamená, že by sa toto poradie malo striktne dodržiavať.

Tabuľka 1 – Prehľad plánu hodnotenia (minimálny a odporúčaný obsah)

Oddiel plánu hodnotenia	Minimálny obsah (podľa nariadenia)	Doplňujúci obsah (odporúčaný)
1. Ciele a potreby	<ul style="list-style-type: none"> Ciele a potreby hodnotenia Zabezpečenie vykonania dostatočného počtu činností 	<ul style="list-style-type: none"> Hodnotiace činnosti Témy hodnotenia
2. Riadenie a koordinácia	<ul style="list-style-type: none"> Opatrenia na monitorovanie a hodnotenie Hlavné orgány a ich zodpovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> Štruktúry na účinné riadenie plánovania, vykonávania a kvality hodnotení Ďalšie štruktúry na podporu využívania zistení vyplývajúcich z hodnotení
3. Mapovanie zainteresovaných strán	<ul style="list-style-type: none"> Opis príslušných zainteresovaných strán Potreby zainteresovaných strán Potreby budovania kapacít (majú sa realizovať v rámci oddielu 7) 	<ul style="list-style-type: none"> Mapa zainteresovaných strán Klasifikácia zainteresovaných strán Ako používať mapovanie zainteresovaných strán
4. Harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> Plánovanie hodnotení: <ul style="list-style-type: none"> príspevok k cieľom SPP počas obdobia vykonávania hodnotenie špecifických tém (napr. environmentálna a klimatická architektúra, siete SPP, iniciatíva LEADER, AKIS) 	<ul style="list-style-type: none"> Plán realizácie hodnotení vrátane všetkých typov hodnotiacich činností: hodnotenia/podporné hodnotiace štúdie, činnosti zamerané na budovanie kapacít, vývoj monitorovacích systémov

	<ul style="list-style-type: none"> • Sprievodné štúdie a iné výskumné a analytické činnosti 	
5. Údaje a informácie	<ul style="list-style-type: none"> • Opatrenia týkajúce sa dostupnosti údajov • Zdroje údajov • Inštitucionálne opatrenia na poskytovanie údajov a kontroly ich kvality • Identifikácia prípadov chýbajúcich údajov a nápravné opatrenia • Včasná prevádzka dátových systémov 	<ul style="list-style-type: none"> • Všeobecný hodnotiaci rámec (vrátane orientačných hodnotiacich otázok, faktorov úspechu, ukazovateľov a zdrojov údajov) na identifikáciu prípadov chýbajúcich údajov. • V prípade potreby odborná príprava subjektov o systémoch správy údajov.
6. Komunikácia a nadväzujúce kroky	<ul style="list-style-type: none"> • Prístup k poskytovaniu zistení vyplývajúcich z hodnotení cieľovým adresátom • Mechanizmy vytvorené vzhľadom na nadväzujúce kroky a využitie výsledkov hodnotenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Opis plánu oznamovania • Ciele oznamovania výsledkov zistení vyplývajúcich z hodnotení • Úloha národných sietí SPP
7. Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít	<ul style="list-style-type: none"> • Opis zdrojov potrebných na vykonávanie plánu hodnotenia (administratívna kapacita, údaje, finančné zdroje a potreby v oblasti IT) • Opis vykonávania programovej podpory (vrátane technickej podpory, činností budovania kapacít a podpory hodnotenia pre miestne akčné skupiny) 	<ul style="list-style-type: none"> • Štruktúrovaný plán budovania kapacít pre miestne akčné skupiny na hodnotenie stratégií miestneho rozvoja

3. Hlavný obsah plánu hodnotenia

Táto kapitola obsahuje opis základného obsahu plánu hodnotenia, ktorý je rozdelený na sedem oddielov, pričom sa vychádza z minimálnych požiadaviek uvedených v nariadení.²¹

Obrázok 1 – Minimálna štruktúra plánu hodnotenia

Zdroj: Poradenské stredisko pre hodnotenie SPP (2023).

V nasledujúcich kapitolách je uvedený podrobný opis siedmich oddielov plánu hodnotenia. Pre každý oddiel je navrhnutý minimálny a doplňujúci obsah. V **oranžovom** rámečku je uvedený odsek s minimálnymi požiadavkami podľa prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475. V týchto usmerneniach sa predkladá aj návrh doplňujúceho obsahu s uvedením jeho odôvodnenia. Na obrázku 2 nižšie je uvedený a zhrnutý aj podrobný opis prepojenia každého oddielu plánu hodnotenia s ostatnými oddielmi.

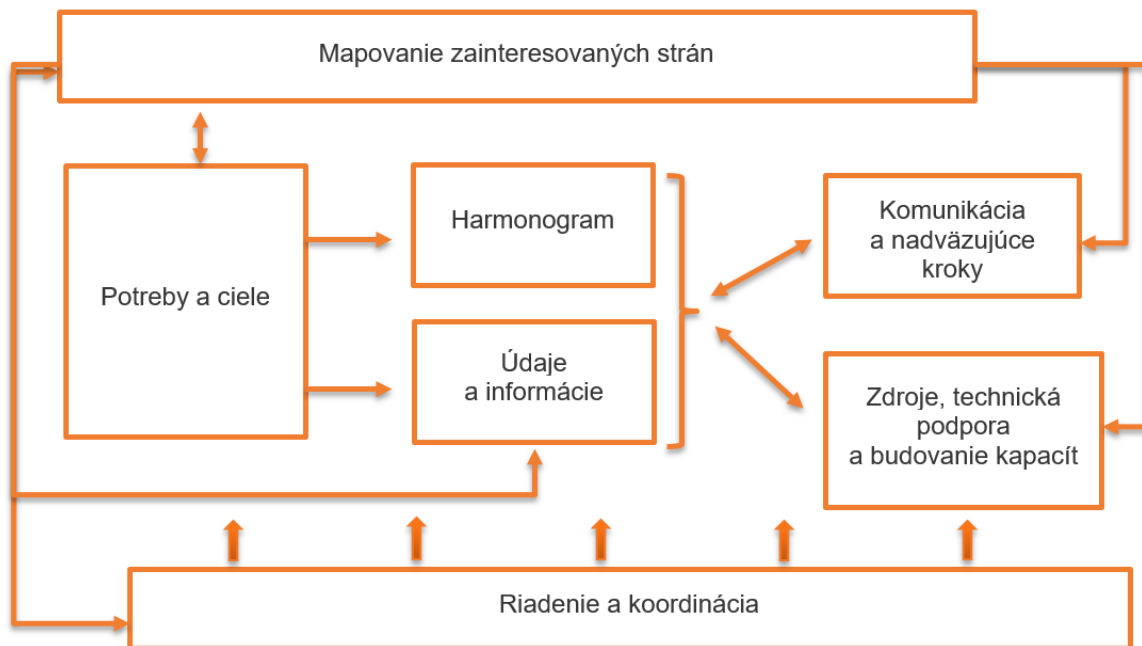
Kľúčové pojmy, ktoré treba pri vypracúvaní jednotlivých oddielov plánu hodnotenia zohľadniť, sú vysvetlené s cieľom dosiahnuť spoločné pochopenie hlavných otázok a pojmov. Niekoľko kľúčových otázok, ktoré si treba položiť, môže členským štátom poskytnúť návod, čo by sa pri vypracúvaní príslušného oddielu plánu hodnotenia malo zohľadniť. Na záver sa predkladá návrh orientačného prehľadu pre každý oddiel.

Podrobnejšie kroky, ktoré treba dodržiavať pri vypracúvaní jednotlivých oddielov plánu hodnotenia, sú uvedené v súbore nástrojov súvisiacich s týmito usmerneniami.

Obrázok 2 – Prepojenia medzi jednotlivými oddielmi plánu hodnotenia

²¹ Príloha II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

Zdroj: Poradenské stredisko pre hodnotenie SPP (2023).

3.1 Ciele a potreby v oblasti hodnotenia

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa mali uviesť jeho ciele a potreby súvisiace s týmto hodnotením. Odôvodnenie navrhovaného doplňujúceho obsahu tohto oddielu je znázornené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 2 – Navrhovaný obsah oddielu 1 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ²²	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie ²³
Vyhlásenie o: <ul style="list-style-type: none"> potrebách v oblasti hodnotenia cieľoch hodnotenia zabezpečení vykonania dostatočného počtu činností	Hodnotiace činnosti	Vykonávanie hodnotení, následné opatrenia týkajúce sa zistení – článok 124 ods. 3 písm. d) Podávanie správ o hodnotiacich činnostiach a o zisteniach vyplývajúcich z hodnotení ²⁴
	Témy hodnotenia	Vyhodnocovať špecifické ciele v súlade s intervenčnou logikou – článok 2 písm. a) Vyhodnotiť konkrétne intervencie/témy – článok 2 písm. d) Posúdiť zjednodušenie – článok 1 ods. 3
<p>Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia</p> <p><u>Oddiel 2 – Riadenie a koordinácia</u> je zastrešujúcim prvkom plánu hodnotenia, keďže za rôzne časti plánu hodnotenia môžu byť zodpovedné rôzne orgány/subjekty.</p> <p><u>Oddiel 3 – Mapovanie zainteresovaných strán</u>: počas mapovania môžu zainteresované strany poskytnúť vstupy o potrebách a cieľoch v oblasti hodnotenia a navrhnúť témy hodnotenia, ktoré slúžia ich potrebám.</p> <p><u>Oddiel 4: Harmonogram</u>: výber tém a činností sa premietne do harmonogramu plánovania hodnotení. Okrem toho sa činnosti môžu týkať budovania kapacít v oblasti hodnotenia, údajov a informácií, ak sa hodnotiace činnosti týkajú systémov údajov/informácií a riešenia prípadov chýbajúcich údajov, a technickej podpory, ak sa týkajú poskytovania podpory miestnym akčným skupinám.</p> <p><u>Oddiel 7: Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít</u>: konečný výber tém a činností hodnotenia bude závisieť od dostupných zdrojov, a to ľudských (hodnotitelia a kapacity v oblasti hodnotenia) aj finančných (rozpočet dostupný na hodnotenia).</p>		

²² Ods. 1 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475 a článok 140 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

²³ V článkoch sa odkazuje na nariadenie (EÚ) 2022/1475.

²⁴ Článok 5 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Prehľad **cieľov plánu hodnotenia a potrieb** súvisiacich s hodnotením, ktorým sa má zabezpečiť, aby sa vykonávali dostatočné a primerané **hodnotiace činnosti**, a to najmä s cieľom poskytnúť **informácie potrebné na riadenie programu a pre ďalšie programové obdobie politiky** a zabezpečiť, aby **boli k dispozícii údaje potrebné na hodnotenie strategického plánu SPP**.

Ciele hodnotenia, ktoré sa majú zahrnúť do plánu hodnotenia, môžu zahŕňať jednu alebo viacero z troch úrovní:

- strategickú úroveň, kde hodnotenia odrážajú situáciu na vnútroštátnej úrovni z hľadiska posúdenia príspevku strategického plánu SPP k dosiahnutiu všeobecných cieľov SPP a príslušných špecifických cieľov,²⁵
- regionálnu úroveň, kde sa v rámci hodnotení môžu posudzovať intervencie strategických plánov SPP vykonané na regionálnej alebo miestnej úrovni,²⁶
- tematickú úroveň (vnútroštátna alebo regionálna), kde sa v rámci hodnotení môže posudzovať špecifická téma, ktorá je pre členský štát zaujímavá alebo prioritná.

Ako prvé sa môžu určiť **potreby v oblasti hodnotenia**. Tie môžu vychádzať z intervenčnej logiky strategického plánu SPP a potrieb riadiacich orgánov a iných príslušných zainteresovaných strán. Pri určovaní potrieb v oblasti hodnotenia sa môžu využiť aj skúsenosti z predchádzajúcich programových období.

Jasný opis potrieb v oblasti hodnotenia a cieľov plánu hodnotenia umožní navrhnúť a realizovať vhodné **hodnotiace činnosti v kontexte strategického plánu SPP**. Hodnotiace činnosti sú činnosti, ktoré musia riadiace orgány a iné zainteresované strany vykonávať, a ktoré môžu patriť do troch typov:

- činnosti súvisiace s vývojom systémov monitorovania a hodnotenia (pravidlá, postupy, právne akty, údaje, informačné systémy atď.). Tieto činnosti zabezpečia, aby **boli k dispozícii údaje potrebné na hodnotenie strategického plánu SPP**,
- koncipovanie a vykonávanie hodnotení (špecifických cieľov alebo špecifických tém) a podporných hodnotiacich štúdií vrátane šírenia výsledkov hodnotenia a nadväzujúcich krokov,
- činnosti súvisiace s budovaním kapacít v oblasti hodnotenia.

Hodnotiace činnosti sa môžu vykonávať na rôzne účely v rôznych časových obdobiach.

a) Počas programového obdobia s cieľom **poskytnúť informácie potrebné na riadenie programu**, konkrétne na:

- vyhodnotenie špecifických cieľov v súlade s jednotlivými strategickými plánmi SPP a ich intervenčnou logikou. Pri hodnotiacich činnostiach sa bude zohľadňovať aj to, či pôjde

²⁵ V celom dokumente sa špecifické ciele vzťahujú na deväť špecifických cieľov a prierezový cieľ, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

²⁶ Článok 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

- o hodnotenie podľa jednotlivých špecifických cieľov alebo o komplexné hodnotenie viacerých špecifických cieľov,²⁷
- posúdenie strategického plánu SPP pomocou príslušných hodnotiacich kritérií a posúdenie vplyvov,²⁸
 - príspevok k diskusiám o plánovaní a príprave ďalšieho politického obdobia (po roku 2027),
 - na **zabezpečenie toho, aby boli k dispozícii údaje potrebné na hodnotenie strategického plánu SPP**²⁹, konkrétne členské štáty musia:
 - o zabezpečiť, aby hodnotitelia mali dostupné údaje na plnenie svojich povinností súvisiacich s monitorovaním a hodnotením,
 - o prijať potrebné opatrenia v spolupráci s vnútroštátnymi a prípadne regionálnymi štatistickými jednotkami, výskumnými strediskami, podnikmi a poskytovateľmi údajov s cieľom zabezpečiť dostupnosť údajov;

b) Informovať ex post o budúcom politickom období (po roku 2034), konkrétne o:

- posúdení strategického plánu SPP a jeho vykonávanie na základe každého z hodnotiacich kritérií týkajúcich sa účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti a pridanej hodnoty a vplyvu Únie.³⁰

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

• **Aké sú potreby v oblasti hodnotenia týkajúce sa strategického plánu SPP?**

Toto je východiskový bod pre vymedzenie cieľov plánu hodnotenia. Medzi podotázky môžu patriť tieto:

- o Aké sú hlavné potreby, ktoré riadia intervenčnú logiku strategického plánu SPP?
- o Existujú nejaké ďalšie potreby v oblasti hodnotenia?
- o Aké sú ďalšie potreby v oblasti informácií týkajúce sa strategického plánu SPP? Ktoré z nich možno naplniť prostredníctvom hodnotenia?
- o Ako sa v činnostiach plánu hodnotenia zohľadňujú potreby rôznych zainteresovaných strán hodnotenia (identifikované v rámci mapovania zainteresovaných strán v oddiele 3 plánu hodnotenia)?
- o Môžu sa v pláne hodnotenia zohľadniť novo vznikajúce potreby v oblasti hodnotenia?

• **Aké sú ciele plánu hodnotenia?**

²⁷ Článok 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

²⁸ Článok 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

²⁹ Článok 7 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

³⁰ Článok 3 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

Na základe potrieb možno vymedziť ciele plánu hodnotenia. Medzi ďalšie tu uvedené podotázky môžu patriť tieto:

- Ako môže plán hodnotenia riešiť identifikované potreby v oblasti hodnotenia?
- Aké typy hodnotení budú zahrnuté do plánu hodnotenia, napríklad hodnotenia procesov, hodnotenia zamerané na výsledky, hodnotenia vplyvu atď.?
- Ktoré špecifické ciele a témy sa budú hodnotiť počas obdobia vykonávania vrátane odôvodnenia akýchkoľvek špecifických cieľov, ktoré sa nemusia hodnotiť?
- Aká je cieľová skupina plánu hodnotenia? (s prihliadnutím na zainteresované strany a ich potreby, ako aj na plánované hodnotiace činnosti)
- Aké zdroje sú k dispozícii, aby bolo možné lepšie špecifikovať ambície cieľov plánu hodnotenia?
- Aký je súčasný stav informačných systémov a systémov zberu údajov? Do akej miery by mali ciele plánu hodnotenia zahŕňať ich aktualizáciu/zlepšenie, aby sa zabezpečila dostupnosť údajov potrebných na hodnotenie strategického plánu SPP?
- **Aké hodnotiace činnosti by mal plán hodnotenia zahŕňať?**

Medzi konkrétnejšie podotázky môžu patriť tieto:

- Z akej úrovne podrobnosti má plán hodnotenia pozostávať? Môže ísť napríklad o:
 - strategický (celkový všeobecný plán s viacročným pracovným plánom, po ktorom nasledujú ročné plány činností),
 - podrobný (s podrobným plánom vykonávania vrátane všetkých predpokladaných hodnotiacich činností, tém a podporných štúdií).
- **Sú potreby v oblasti hodnotenia, ciele plánu hodnotenia a predpokladané činnosti hodnotenia navzájom konzistentné?**

Medzi konkrétnejšie podotázky môžu patriť tieto:

- Z akej úrovne podrobnosti má plán hodnotenia pozostávať? Plán hodnotenia môže byť napríklad:
 - strategický (celkový všeobecný plán s viacročným pracovným plánom, po ktorom nasledujú ročné plány činností),
 - podrobný (s podrobným plánom vykonávania vrátane všetkých predpokladaných hodnotiacich činností, tém a podporných štúdií).
- **Sú potreby v oblasti hodnotenia, ciele plánu hodnotenia a predpokladané hodnotiace činnosti konzistentné?**

Mala by sa skontrolovať spätná a dopredná konzistentnosť:

- Do akej miery môžu plánované činnosti spĺňať potreby a ciele v oblasti hodnotenia?

- Do akej miery existuje logický tok od potrieb v oblasti hodnotenia k cieľom a k plánovaným činnostiam?

Územné aspekty

- Výber tém hodnotenia: to môže v regionalizovaných krajinách predstavovať špecifickú výzvu, keďže záujmy a potreby sa môžu v jednotlivých regiónoch líšiť. Na tento účel je možné:
 - vytvoriť určité mechanizmy kolektívneho rozhodovania/priorít za účasti všetkých regiónov.
 - Vytvoriť typológiu otázok podľa toho, či:
 - sú predmetom spoločného záujmu všetkých regiónov,
 - sú predmetom špecifického záujmu jedného alebo viacerých regiónov.
- Zahrnutie územnej problematiky do každého hodnotenia: v regionalizovaných členských štátoch by sa v rámci jednotlivých tém hodnotenia mala osobitne posúdiť konkrétna situácia v jednotlivých regiónoch. V každom prípade je takisto užitočné analyzovať rozdiely medzi regiónmí, ale aj spoločné aspekty, a tak byť schopný vyvodiť možné vzájomné poučenia alebo k nim dospieť.

Orientačný prehľad tohto oddielu

1. Ciele plánu hodnotenia
2. Potreby v oblasti hodnotenia
3. Plánované hodnotiace činnosti podľa typu
4. Plánované témy hodnotenia

3.2. Riadenie a koordinácia

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa mali opísať opatrenia na monitorovanie a hodnotenie a hlavné orgány a ich zodpovednosti. Odôvodnenie navrhovaného doplňujúceho obsahu pre oddiel o riadení a koordinácii je znázornené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 3 – Navrhovaný obsah oddielu 2 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ³¹	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie
Opis opatrení týkajúcich sa monitorovania a hodnotenia	Štruktúry na účinné riadenie plánovania, vykonávania a kvality hodnotení	Plánovanie, vykonávanie a kvalitu hodnotení môžu zlepšiť štruktúry ako riadiace skupiny pre hodnotenie a poradné skupiny pre hodnotenie. V súvislosti s úlohou a funkciami týchto skupín často dochádza k nejasnostiam a ich úloha by mala byť v pláne hodnotenia jasne opísaná.
Hlavné zúčastnené orgány a ich zodpovednosti	Ďalšie štruktúry na podporu využívania zistení vyplývajúcich z hodnotenia	Môžu sa zväziť, ak sú relevantné z hľadiska zlepšenia využívania zistení vyplývajúcich z hodnotení pri koncipovaní a vykonávaní politiky.

Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia

Oddiel 3 – Mapovanie zainteresovaných strán zohľadňuje zainteresované strany pri plánovaní hodnotiacich činností a zainteresované strany s potrebou znalostí a kompetencií v oblasti hodnotenia. Niektoré z týchto zainteresovaných strán sú takisto súčasťou opatrení týkajúcich sa riadenia a koordinácie.

Oddiel 6 – Komunikácia a kroky nadväzujúce na výsledky hodnotenia: identifikujú sa najdôležitejšie cieľové skupiny pre výsledky hodnotenia.

V oddieloch 2, 3 a 6 (riadenie, mapovanie zainteresovaných strán a komunikácia) sa spoločne opisujú hlavné zainteresované strany v systéme hodnotenia.

Okrem toho subjekty/orgány zapojené do riadenia a koordinácie poskytujú vstupy o potrebách a cieľoch plánu hodnotenia (oddiel 1), harmonograme hodnotiacich činností (oddiel 4), poskytovaní údajov a informácií (oddiel 5), ako aj o organizácii a poskytovaní technickej podpory a budovaní kapacít (oddiel 7).

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Minimálny obsah: Stručný opis **opatrení na monitorovanie a hodnotenie** programu strategického plánu SPP, pričom sa uvedú hlavné **zúčastnené orgány a ich povinnosti**.

³¹ Ods. 2 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

Tento oddiel plánu hodnotenia sa týka **riadenia**³², čo je pojem označujúci interaktívne procesy, prostredníctvom ktorých hlavné zainteresované strany agropotravinárskeho sektora a vidieckych oblastí usmerňujú hodnotenia strategického plánu SPP smerom ku kolektívne vyrokovaným zlepšeniam v oblasti plánovania, vykonávania a širšieho využívania ich výsledkov.

Opatrenia na monitorovanie a hodnotenie sa chápu ako systém subjektov, činností a mechanizmov, ktorý je vytvorený na monitorovanie a hodnotenie vykonávania strategických plánov SPP.

Na základe právnych ustanovení musia členské štáty:

- identifikovať hlavné orgány zapojené do opatrení na monitorovanie a hodnotenie strategického plánu SPP,
- vymedziť úlohu a zodpovednosť týchto orgánov pri monitorovaní a hodnotení strategického plánu SPP.

Medzi **zapojené orgány** patria orgány vymedzené v príslušných nariadeniach, napr.

- riadiaci orgán, ktorý zabezpečuje zavedenie plánu hodnotenia a súlad hodnotení so systémom monitorovania a hodnotenia,³³
- monitorovací výbor, ktorý skúma pokrok v súvislosti s hodnoteniami a nadväzujúcimi krokmi na základe zistení, ktoré z hodnotení vyplývajú³⁴, a takisto vydá svoje stanovisko k plánu hodnotenia a jeho prípadným zmenám³⁵,
- národná sieť SPP, ktorá bude prostredníctvom vytvárania sietí prispievať ku kapacitám a činnostiam v oblasti monitorovania a hodnotenia,³⁶ národná sieť SPP bude takisto vykonávať činnosti odbornej prípravy a budovania kapacít na zlepšenie zručností osôb zapojených do hodnotení strategického plánu SPP alebo bude pri tomto vykonávaní spolupracovať s riadiacim orgánom.³⁷
- platobná agentúra ako orgán zodpovedný za riadenie a kontrolu výdavkov a poskytovanie údajov z monitorovania,³⁸
- v relevantných prípadoch môžu byť regióny zapojené do koncipovania plánu hodnotenia a do monitorovania a hodnotenia regionálnych intervencií strategického plánu SPP,³⁹
- ďalšie relevantné orgány, ktoré môžu existovať v členských štátoch, sú napríklad hodnotiaci jednotka, poradné inštitúty, riadiaca skupina pre hodnotenie, technické pracovné skupiny atď.

³² Pojem „riadenie“ vznikol z dôvodu neschopnosti tradičných foriem vlády byť otvorenými, inkluzívnymi, flexibilnými a založenými na realite, pretože nezohľadňovali ústredné postavenie mimovládnych interakcií medzi verejnými a súkromnými subjektmi. Predpokladalo sa, že len uznaním týchto interakcií možno očakávať dosiahnutie kompetentného a na vedomostiach založeného rozhodovania, tvorivého riešenia problémov a pružného a dobre koordinovaného vykonávania politiky (Ansell a Torfing, 2022).

³³ Článok 123 ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

³⁴ Článok 124 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

³⁵ Článok 124 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

³⁶ Článok 126 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

³⁷ Článok 7 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

³⁸ Ods. 2 písm. a) bod i) prílohy IV k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

³⁹ Odôvodnenie 120 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

- Ktoré hlavné orgány sa majú podieľať na monitorovaní a hodnotení a aké sú ich povinnosti? Medzi podotázky môžu patriť tieto:
 - Je potrebné okrem monitorovacieho výboru a národnej siete SPP zriadiť ďalšie štruktúry, ktoré môžu pomôcť riadiť hodnotenia (napr. riadiace skupiny) alebo poskytovať poradenstvo v oblasti hodnotení (napr. poradné skupiny)? Aké sú ich úlohy a zodpovednosti?
 - Ako sú rozdelené úlohy a zodpovednosti v súvislosti s monitorovaním a hodnotením medzi rôzne časti riadiaceho orgánu a iné štruktúry?
- Aké poznatky možno vyvodiť z predchádzajúceho programového obdobia a zapracovať do nových opatrení týkajúcich sa riadenia a koordinácie? (napr. preskúmajte dôsledky zlúčenia 1. a 2. piliera v rámci jedného strategického plánu SPP na riadenie a koordináciu).
- Aká je úloha riadiacich a koordinačných orgánov pri preskúmaní alebo schvaľovaní akýchkoľvek úprav plánu hodnotenia?
- Ako by sa mali mechanizmy riadenia presadzovať? Možnosti môžu zahŕňať napr. a) vytváranie sietí, b) právne záväzné dohody.

Územné aspekty

- Aká je očakávaná úloha regiónov v postupoch a štruktúrach týkajúcich sa riadenia a koordinácie?
- Aké mechanizmy sa budú očakávať na zabezpečenie primeranej koordinácie a vzájomných vzťahov s regiónmi a medzi regiónmi?
- Aká je v tejto súvislosti úloha národnej siete SPP?
- Aké koordinačné subjekty v regiónoch sú potrebné a aká je ich úloha a opis?

Orientačný prehľad tohto oddielu plánu hodnotenia

1. Kľúčové zainteresované strany a orgány pre riadenie a koordináciu hodnotení
2. Štruktúry na zlepšenie plánovania, vykonávania a kvality hodnotení
3. Ďalšie štruktúry na riadenie a koordináciu hodnotení

3.3. Mapovanie zainteresovaných strán

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa mali opísať príslušné zainteresované strany, ich potreby v oblasti hodnotenia, ako aj potreby v oblasti budovania kapacít, ako sa vyžaduje v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475. Na základe týchto právnych ustanovení by členské štáty mali:

- identifikovať všetky relevantné zainteresované strany vrátane tých, ktoré nie sú zastúpené v monitorovacom výbore,
- zistiť ich potreby súvisiace s hodnotiacimi činnosťami,
- vymedziť ich úlohu pri hodnotení strategického plánu SPP a prípadne posúdiť ich potreby v oblasti budovania kapacít, aby mohli túto úlohu plniť.

V týchto usmerneniach sa navrhuje ďalší obsah oddielu mapovania zainteresovaných strán, ako je znázornené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 4 – Navrhovaný obsah oddielu 3 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ⁴⁰	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie
Stručný opis príslušných zainteresovaných strán	Mapa zainteresovaných strán	Mapa zainteresovaných strán umožní zostaviť komplexný zoznam príslušných zainteresovaných strán. Cieľ je dvojaký: identifikovať a pochopiť zainteresované strany, ktoré sa podieľajú na strategickom pláne SPP a jeho hodnotení.
Ich potreby v oblasti hodnotenia	Klasifikácia zainteresovaných strán	Klasifikácia poskytne informácie o právomoci/represntatívnosti a záujmoch jednotlivých zainteresovaných strán. Klasifikácia pomôže zoskupiť ich podľa potenciálu ovplyvniť strategický plán SPP a jeho hodnotenie alebo podľa toho, ako ich tento strategický plán SPP a jeho hodnotenie ovplyvnia. Tento potenciál poskytne vstup o tom, či a ako zapojiť jednotlivé zainteresované strany, v ktorej fáze procesu hodnotenia ich zapojiť a ako toto zapojenie čo najefektívnejšie zabezpečiť.
Ich potreby v oblasti budovania kapacít (v relevantných prípadoch)		
	Ako používať mapovanie zainteresovaných strán	Mapovanie pomôže rozhodnúť o najvýznamnejších zainteresovaných stranách a/alebo štruktúrach riadenia hodnotenia vo vzťahu k plánovaniu, verejnemu obstarávaniu, vykonávaniu, kontrole kvality, šíreniu a k následným opatreniam v súvislosti so zisteniami vyplývajúcimi z hodnotení.

⁴⁰ Ods. 3 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia

- Oddiel 1 – Ciele a potreby: potreby v oblasti hodnotenia do určitej miery určia, kto sú relevantné zainteresované strany, ktoré treba osloviť, zatiaľ čo skupinová diskusia (brainstorming) so zainteresovanými stranami pomôže identifikovať ich potreby, ktoré sa môžu premietnuť do potrieb v oblasti hodnotenia.
- Oddiel 2 – Riadenia a koordinácia: niektoré zainteresované strany budú tvoriť súčasť štruktúry riadenia hodnotenia v členskom štáte.
- Oddiel 7 – Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít: mapovanie zainteresovaných strán bude takisto slúžiť ako podklad pre činnosti technickej podpory, keďže môže byť potrebné naplánovať a realizovať určité budovanie kapacít pre zainteresované strany.

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Stručný opis **príslušných zainteresovaných strán** uvedených v článku 4 ods. 2 vykonávacieho nariadenia vrátane vysvetlenia, prečo boli zohľadnené, a ich potrieb súvisiacich s hodnotiacimi činnosťami a prípadne budovaním kapacít.

Mapovanie zainteresovaných strán: ide o pomerne nový prvok plánu hodnotenia, podľa ktorého „členské štáty v pláne hodnotenia určia príslušné zainteresované strany, ktoré sa majú zohľadniť pri plánovaní činností hodnotenia a budovania kapacít. V prípade potreby členské štáty určia iné zainteresované strany, než sú členovia monitorovacieho výboru.“⁴¹

Príslušné zainteresované strany: ide o pojem uvedený v príslušných nariadeniach EÚ⁴², ale nie je špecifikované, o koho ide. Je na každom členskom štáte, aby určil tie, ktoré sú relevantné pre špecifické činnosti, teda v tomto prípade pre plánovanie činností hodnotenia a budovania kapacít. Okrem toho sa v relevantných prípadoch určia ďalšie zainteresované strany mimo členov monitorovacieho výboru.

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

- Kto sú hlavné zainteresované strany plánu hodnotenia?
 - Sú niektoré zo zainteresovaných strán, s ktorými sa konzultovalo v súvislosti so strategickým plánom SPP, relevantné pre plán hodnotenia?
 - Ktoré zainteresované strany zohrávajú úlohu pri poskytovaní údajov a pri využívaní výsledkov hodnotenia?
- Aké sú ich záujmy a charakteristiky (napr. organizácia, z ktorej pochádzajú, a úloha)?
- Ktoré zainteresované strany sú zapojené do opatrení v oblasti riadenia a koordinácie plánu hodnotenia a aká je ich úloha? (prepojenie s oddielom 2 plánu hodnotenia)
- Aké sú ich potreby v súvislosti s hodnotiacimi činnosťami? (súvisí s oddielom 1 plánu hodnotenia)

⁴¹ Článok 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁴² Nariadenie (EÚ) 2022/1475 a nariadenie (EÚ) 2021/2115.

- Aké majú potreby v oblasti budovania kapacít? (prepojenie s oddielom 7 plánu hodnotenia)
- Ako by mali byť zainteresované strany zapojené do hodnotiacich činností?

Územné aspekty

V prípade regionalizovaných krajín je potrebné venovať tomuto oddielu plánu hodnotenia osobitnú pozornosť a objasniť nasledujúce otázky:

- Aká je očakávaná úloha regiónov pri vývoji procesu hodnotenia? Ďalšie otázky týkajúce sa zodpovednosti a úloh by mohli byť takéto:
 - Akú úlohu budú mať pri koncipovaní plánu hodnotenia a výbere tém hodnotenia?
 - Akú úlohu budú mať pri poskytovaní informácií súvisiacich s hodnotením?
 - Akú úlohu budú mať pri integrácii výsledkov hodnotenia?
 - Je potrebná podpora pre regióny, aby mohli kontaktovať určité subjekty?
- Od ktorých konkrétnych subjektov (zapojených do vykonávania strategického plánu SPP v jednotlivých regiónoch) sa očakáva účasť na procese hodnotenia, akým spôsobom a aké mechanizmy majú podporiť vzájomné prepojenie?
- Ktoré subjekty zapojené do procesu hodnotenia budú musieť byť kontaktované regiónmi?
- Ako sa posilnia kapacity subjektov na regionálnej úrovni v oblasti hodnotenia? Na ktorých konkrétnych činnostiach v oblasti budovania kapacít by sa mali zúčastniť regionálne subjekty?

Orientačný prehľad tohto oddielu

1. Identifikácia zainteresovaných strán
2. Klasifikácia zainteresovaných strán (mapa zainteresovaných strán)
3. Využitie mapovania zainteresovaných strán
4. Potreby zainteresovaných strán v oblasti budovania kapacít

3.4. Harmonogram

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa mali opísať hlavné čiastkové ciele hodnotení a orientačný časový rámec hodnotení a podporných štúdií hodnotenia vrátane dôvodov tohto plánovania (t. j. prečo boli zvolené rôzne harmonogramy). Jeho súčasťou môže byť:

- zoznam hodnotení na posúdenie príspevku strategického plánu SPP k cieľom SPP a predbežný harmonogram,
- zoznam hodnotení na posúdenie špecifických tém a predbežný harmonogram (upozorňujeme, že každý členský štát si môže vybrať špecifické témy ako relevantné⁴³),
- zoznam podporných štúdií a iných výskumných a analytických činností potrebných na účely hodnotenia,
- zoznam ďalších hodnotiacich činností a ich harmonogram (napr. činnosti budovania kapacít, vývoj monitorovacích systémov atď.),
- plán hodnotení (spájajúci vyššie uvedené body).

V týchto usmerneniach sa navrhuje ďalší obsah oddielu o harmonograme, ako je znázornené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 5 – Navrhovaný obsah oddielu 4 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ⁴⁴	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie
Predbežný harmonogram hodnotení a podporných hodnotiacich štúdií Odôvodnenie výberu	Plán hodnotení	Plán s časovým rámcom a termínmi poskytuje celkový obraz o tom, aké činnosti hodnotenia a kedy sa majú vykonať s cieľom zvýšiť hodnotu harmonogramu. Zahŕňa všetky typy hodnotiacich činností: hodnotenia/podporné hodnotiace štúdie, činnosti zamerané na budovanie kapacít, vývoj monitorovacích systémov. Posledne menovaný je dôležitý z hľadiska plánovania údajov potrebných pre hodnotenia. Zohľadňuje všetky riziká súvisiace s predbežným harmonogramom. O celkovom rámci hodnotenia možno uvažovať s cieľom vymedziť hlavné čiastkové ciele.
Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia		
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Oddiel 1 – Ciele a potreby</u>: základom pre vypracovanie harmonogramu budú témy hodnotenia a ďalšie činnosti. Tieto budú stanovené v oddiele 1 plánu hodnotenia a ich predbežný harmonogram sa bude v časovom pláne zobrazovať na základe zvoleného prístupu (strategickejší alebo podrobnejší plán hodnotenia). 		

⁴³ Ods. 4 písm. b) prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

⁴⁴ Ods. 4 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

- Oddiel 2 – Riadenie a koordinácia je zastrešujúcim prvkom, keďže do vypracovania harmonogramu môže byť potrebné zapojiť niektoré riadiace orgány/subjekty zodpovedné za koordináciu/vykonávanie hodnotiacich činností.
- Oddiel 5 – Požiadavky na údaje a informácie budú takisto poskytovať informácie o niektorých hodnotiacich činnostiach, a preto je potrebné v harmonograme zohľadniť aj všetky činnosti súvisiace s prípravou/zberom údajov.
- Oddiel 7 – Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít: zdroje, ktoré sú na hodnotenie k dispozícii (ľudské, finančné, technické), budú takisto určovať ambície hodnotiacich činností a premietnu sa do harmonogramu. Ak sa napríklad vyžadujú činnosti v oblasti IT alebo budovania kapacít, mali by sa napláňovať s určitým predbežným harmonogramom.

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Predbežný harmonogram hodnotení a podporných hodnotiacich štúdií, ktoré sa majú vykonať resp. vypracovať počas programového cyklu, ako aj **odôvodnenie prijatých rozhodnutí** vrátane:

- a) hodnotení s cieľom posúdiť **prínos strategických plánov SPP k cieľom SPP**, ktoré sa majú vykonať počas vykonávania strategického plánu SPP;
- b) v relevantných prípadoch hodnotenia na **posúdenie špecifických tém** uvedených v článku 2 písm. d) vykonávacieho nariadenia;
- c) **podporných štúdií a iných výskumných a analytických činností** potrebných na účely hodnotení.

Predbežný harmonogram hodnotení: ide o predbežný časový plán, ktorý by mal uvádzať predpokladané trvanie, začiatok a koniec každého procesu. Harmonogram je „predbežný“, aby sa umožnila flexibilita vzhľadom na dĺžku obdobia vykonávania. To môže zahŕňať každoročné revízie/úpravy harmonogramu.

Harmonogram si vyžaduje spätné plánovanie (počnúc posledným krokom procesu), aby sa zabezpečilo, že výsledky budú včas k dispozícii. Na tento účel môže byť potrebné, aby členské štáty stanovili čiastkové ciele počas vykonávania a *ex post*. Hoci dátum hodnotenia *ex post* je stanovený v nariadení⁴⁵, v prípade hodnotení počas obdobia vykonávania je na členskom štáte, aby rozhodol, čo a kedy sa bude vykonávať.

Okrem toho je potrebné v pláne hodnotenia uviesť **odôvodnenie prijatých rozhodnutí**, čo znamená, že členské štáty by mali vysvetliť, či hodnotenia vrátane plánovaných podporných štúdií vychádzajú z potrieb a cieľov plánu hodnotenia, intervenčnej logiky strategického plánu SPP a očakávaného vykonania. Tým sa zabezpečí splnenie minimálnych požiadaviek, ako napríklad hodnotenie všetkých špecifických cieľov aspoň raz počas obdobia vykonávania. Okrem toho sa tým zabezpečí, že všetky hodnotiace činnosti sa vykonávajú v správnom čase, aby sa zachytili skutočné účinky.

⁴⁵ Článok 140 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

Posúdenie **príspevku strategického plánu SPP k cieľom SPP** by sa malo riadiť intervenčnou logikou strategického plánu SPP a malo by sa zamerať na: a) každý špecifický cieľ, ktorým sa plán zaoberá, alebo b) komplexné hodnotenia zahŕňajúce niekoľko cieľov, pričom sa uvedie odôvodnenie, prečo sa cieľ počas obdobia vykonávania nehodnotí⁴⁶.

Pri **posudzovaní špecifických tém** by sa mali zohľadniť potreby v oblasti hodnotenia, ako aj intervenčná logika strategického plánu SPP.⁴⁷ V nariadení sú navrhnuté témy ako environmentálna a klimatická štruktúra, pridaná hodnota iniciatívy LEADER, národné siete SPP a poľnohospodárske vedomostné a inovačné systémy (AKIS).

Podporné štúdie a iné výskumné a analytické činnosti súvisia s prácou vykonávanou na podporu hodnotení (napr. štúdia zameraná na identifikáciu chýbajúcich údajov, štúdia zameraná na analýzu alebo vývoj metodík hodnotenia, štúdia o monitorovaní vplyvu na životné prostredie), nepredstavujú však hodnotenia ako také.

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

- Ako by prebiehala organizácia hodnotenia špecifických cieľov, špecifických tém a podporných hodnotiacich štúdií v čase s prihliadnutím na intervenčnú logiku a očakávané výsledky strategického plánu SPP?
- Aké sú hlavné čiastkové ciele hodnotenia, pričom sa zohľadňuje aj budúce programové obdobie?
- Čo možno zvážiť pri príprave plánu hodnotenia?
- Plán môže poskytnúť užitočný prehľad o tom, čo a kedy by sa malo hodnotiť. Medzi konkrétne podotázky môžu patriť tieto:
 - Aké hodnotiace činnosti by sa mali organizovať a kedy?
 - Aké prípravné kroky (napr. vypracovanie hodnotiacich otázok, príprava údajov, vypracovanie metodiky, vyhlásenie verejných súťaží) sú potrebné na to, aby bolo možné uskutočniť plánované hodnotiace činnosti?
 - Kedy začať s prípravou a spustením hlavných verejných súťaží a iných prípravných prác?
- Aké sú hlavné výzvy alebo riziká súvisiace s predbežným harmonogramom?
- Ako sa bude prehľad predbežného harmonogramu doladovať (napr. plán hodnotenia na strategickej úrovni, viacročný pracovný plán, ročný akčný plán) a sledovať počas programového obdobia?
- Aké sú poznatky z predchádzajúceho obdobia týkajúce sa predbežného harmonogramu hodnotení?

⁴⁶ Článok 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁴⁷ Článok 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2022/1475.

Územné aspekty

- V relevantných prípadoch zväžte pre regióny akékoľvek lehoty na poskytnutie informácií/údajov alebo akýchkoľvek iných vstupov potrebných na vykonanie hodnotení na vnútroštátnej úrovni.
- Koordinácia medzi aktérmi na regionálnej a vnútroštátnej úrovni je kľúčová na zabezpečenie konzistentnosti a komplementárnosti medzi oboma úrovňami, napr. aby sa určité informácie mohli odosielať z regionálnej úrovni na vnútroštátnu a aby sa včas zhromaždili a analyzovali a aby bol postup vopred presne opísaný a zmapovaný.
- Podobne je potrebné zabezpečiť, aby určité odporúčania alebo závery hodnotení mohli regióny vhodne začleniť do intervencií, ktoré sa plánujú/riadia na regionálnej úrovni.

Orientačný prehľad tohto oddielu

1. Zoznam hodnotení na posúdenie prínosu strategického plánu SPP k cieľom SPP a predbežný harmonogram
2. Zoznam hodnotení na posúdenie špecifických tém a predbežný harmonogram
3. Zoznam podporných štúdií a iných výskumných a analytických činností potrebných na účely hodnotenia a predbežný harmonogram
4. Zoznam ďalších hodnotiacich činností a ich harmonogram (napr. činnosti budovania kapacít, vývoj monitorovacích systémov atď.).
5. Harmonogram a plán hodnotení (spájajúci vyššie uvedené body)

3.5. Údaje a informácie

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa malo analyzovať (analýza by sa mala prehĺbiť v rámci každého špecifického hodnotenia), aké informácie budú k dispozícii zo systému monitorovania a aké informácie je potrebné doplniť hodnotiacimi činnosťami, aby sa primerane reagovalo na potreby hodnotenia. Malo by z neho vyplývať, že boli analyzované a naplánované všetky potrebné postupy a činnosti, aby sa zabezpečilo včasné zavedenie systémov na získavanie informácií pre primerané monitorovanie a hodnotenie.

V ideálnom prípade by mali byť všetky potrebné údaje a informácie (vrátane prípadných meraní v teréne, kvalitatívnych údajov z prieskumov, rozhovorov atď.) zapracované do systému monitorovania už od počiatkových fáz vykonávania, aby mohli slúžiť všetkým plánovaným hodnoteniam.

V týchto usmerneniach sa navrhuje ďalší obsah oddielu o údajoch a informáciách, ako je znázornené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 6 – Navrhovaný obsah oddielu 5 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ⁴⁸	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie
Opis opatrení na zabezpečenie dostupnosti údajov pre monitorovanie a hodnotenie Hlavné zdroje údajov Inštitucionálne opatrenia na poskytovanie údajov Opatrenia na kontrolu kvality údajov Chýbajúce údaje a opatrenia na	Všeobecný rámec na identifikáciu chýbajúcich údajov s uvedením týchto položiek: <ul style="list-style-type: none"> Orientačné hodnotiace otázky a faktory úspechu Ukazovatele Zdroje údajov V prípade potreby odborná príprava aktérov v oblasti systémov riadenia údajov.	Rámec hodnotenia je nástroj, ktorý môže systematicky zhromažďovať všetky požadované a potenciálne ukazovatele a zdroje údajov s cieľom pomôcť identifikovať potreby a chýbajúce údaje aspoň pre ukazovatele výkonnostného rámca pre monitorovanie a hodnotenie vrátane ukazovateľov vplyvu, ktoré je potrebné započítať, uvedených v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2022/1475. Hodnotenia majú byť založené na ukazovateľoch výstupu, výsledku, vplyvu a kontextových ukazovateľoch – článok 6 ods. 1. Môžu sa použiť aj iné ukazovatele a kvalitatívne a kvantitatívne informácie – článok 6 ods. 2. Vzhľadom na novú typológiu údajov (nová architektúra SPP) môžu byť potrebné osobitné kurzy odbornej prípravy na budovanie kapacít subjektov zapojených do správy údajov.

⁴⁸ Ods. 5 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

ich odstránenie		
<p>Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Oddiel 1 – Ciele a potreby</u>: témy hodnotenia a hodnotiace činnosti, najmä špecifické ciele a témy, ktoré sa majú hodnotiť, budú podkladom pre opatrenia týkajúce sa údajov a informácií s cieľom zabezpečiť dostupnosť údajov. • <u>Oddiely 2 a 3 – Riadenie a mapovanie zainteresovaných strán</u>: niektoré zainteresované strany, ktoré boli identifikované v mapovaní alebo zapojené do riadenia, budú zohrávať určitú úlohu v opatreniach týkajúcich sa údajov a informácií, napríklad niektoré zainteresované strany môžu byť poskytovateľmi údajov. • <u>Oddiel 4 – Harmonogram</u>: v harmonograme plánu hodnotenia je potrebné zohľadniť opatrenia týkajúce sa údajov a informácií, napríklad ak sa má zriadiť elektronický systém na zber údajov, je potrebné ho naplánovať. • <u>Oddiel 7 – Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít</u>: pri plánovaní zdrojov potrebných na monitorovanie a hodnotenie by sa mali zohľadniť aj potreby v oblasti údajov a informácií, ako aj prípadné budovanie kapacít potrebné na zlepšenie zručností pri zbere a správe údajov. 		

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Stručný opis opatrení uvedených v článku 7 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ktorých cieľom je zabezpečiť **dostupnosť údajov** na účely monitorovania a hodnotenia vrátane identifikácie **hlavných zdrojov údajov**, ktoré sa majú použiť, **inštitucionálnych opatrení** na poskytovanie údajov a opatrení na kontrolu kvality údajov. Tento oddiel by mal obsahovať aj identifikáciu **prípadoch chýbajúcich údajov** a opatrenia na riešenie takýchto prípadov vrátane včasnej prevádzky **dátových systémov**.

Dostupnosť údajov: týka sa údajov a informácií potrebných na hodnotenie, ktoré by mali byť k dispozícii včas, na požadovanej úrovni členenia (vnútroštátnej, regionálnej, miestnej) a v požadovanom formáte. Na tento účel je dôležité určiť **hlavné zdroje údajov**, medzi ktoré môžu patriť národné alebo regionálne štatistické jednotky, výskumné strediská, podniky a iní poskytovatelia údajov.

Inštitucionálne opatrenia: odkazujú na potrebné opatrenia, ktoré členské štáty dohodnú s poskytovateľmi údajov, vrátane opatrení na kontrolu kvality údajov. Inštitucionálne opatrenia a opatrenia na kontrolu kvality zohľadňujú územný rozsah relevantný pre hodnotenia a zahŕňajú štatistické využívanie údajov z administratívnych registrov.⁴⁹

Chýbajúce údaje: boli v minulosti pomerne častým kritickým miestom. Vyplývajú z nedostatku relevantných zdrojov údajov, harmonizácie existujúcich zdrojov údajov a metodík zberu údajov, nedostatku údajov na vykonanie analýz časových radov a obmedzeného alebo oneskoreného

⁴⁹ Článok 7 ods. 2 vykonávacieho nariadenia.

vykonávania niektorých intervencií atď. Plán hodnotenia by mal zahŕňať opatrenia na odstránenie takýchto nedostatkov. Jedným z kľúčových opatrení v tomto ohľade je zabezpečiť, aby boli **dátové systémy** zavedené v potrebnej konfigurácii a mohli byť včas funkčné. V tejto súvislosti sú veľmi dôležité skúsenosti z predchádzajúceho programového obdobia.

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

- Aké údaje sú potrebné pre rôzne hodnotenia (údaje o hodnotách spoločných ukazovateľov a iných ukazovateľov, iné kvantitatívne a kvalitatívne informácie atď.)?
- Aké zdroje údajov sú k dispozícii a aké ďalšie sú potrebné?
- Aké nedostatky v údajoch je potrebné zohľadniť?
- Aké sú kľúčové metodické otázky, ktoré je potrebné riešiť na odstránenie prípadov chýbajúcich údajov?
- Ako sa hodnotí dostupnosť údajov vzhľadom na predchádzajúce skúsenosti?
- Aké dátové systémy už existujú a ako ich možno upraviť/revidovať?
- Aké sú podmienky a potenciálne právne požiadavky na prístup k údajom s obmedzeným prístupom?
- Aké opatrenia sú potrebné na zabezpečenie prístupu hodnotiteľov k obmedzeným údajom?
- Ako sa počas zberu údajov zabezpečí jasné a spoločné vymedzenie pojmov medzi rôznymi zainteresovanými stranami/poskytovateľmi údajov?
- Aké zdroje sú potrebné (finančné, technické, ľudské atď.) na zber údajov?

Územné aspekty

Inštitucionálne opatrenia a opatrenia na kontrolu kvality zohľadňujú územný rozsah relevantný pre hodnotenia a zahŕňajú štatistické využívanie údajov z administratívnych registrov.⁵⁰ Medzi špecifické otázky, ktoré je potrebné zvážiť, patria:

- Dohody o poskytovaní informácií s regionálnymi orgánmi. V každom regióne je takisto dôležité interne vymedziť možné dohody o získavaní informácií s inými subjektmi pôsobiacimi na regionálnej úrovni.
- Aby sa informácie mohli včas agregovať, je dôležité poskytnúť regiónom konkrétne usmernenia, ktoré umožnia jednotné poskytovanie údajov/informácií v rovnakom čase.
- Je potrebné, aby zhromaždené informácie umožňovali vhodné členenie na územnej/regiónalnej úrovni, ak je to relevantné.
- Je dôležité zvážiť a analyzovať úlohu regiónov ako poskytovateľov aj potenciálnych používateľov.

⁵⁰ Článok 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

Orientačný prehľad tohto oddielu

1. Postupy a mechanizmy monitorovania
2. Potreby v oblasti údajov a zdroje údajov pre hodnotenia
3. Opatrenia týkajúce sa údajov
4. Chýbajúce údaje a opatrenia na riešenie takýchto prípadov
5. Potreby v oblasti budovania kapacít

3.6. Komunikácia a nadväzujúce kroky

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa mali opísať prístupy týkajúce sa komunikácie a nadväzujúcich krokov a nástroje s využitím skúseností z predchádzajúcich programových období a stanovením minimálnych štandardov pre komunikáciu a nadväzujúce kroky v súvislosti s výsledkami hodnotenia. V týchto usmerneniach sa navrhuje ďalší obsah oddielu o údajoch a informáciách, ako je znázornené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 7 – Navrhovaný obsah oddielu 6 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ⁵¹	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie
Opis kanálov/mechanizmov šírenia zistení vyplývajúcich z hodnotení cieľovým príjmom Opis mechanizmov vytvorených vzhľadom na nadväzujúce kroky a využitia výsledkov hodnotenia	Opis komunikačného plánu	Zavedené by malo byť nielen šírenie, ale aj celkový komunikačný plán.
	Ciele oznamovania výsledkov zistení vyplývajúcich z hodnotení	Toto by malo byť neoddeliteľnou súčasťou každého komunikačného procesu.
	Úloha národných sietí SPP	Siete SPP sú kľúčovým kanálom pre komunikáciu a šírenie informácií a je vhodné zamerať sa na podrobnejší opis ich úlohy.
	Úloha monitorovacieho výboru	Monitorovací výbor zohráva dôležitú úlohu pri skúmaní pokroku dosiahnutého v súvislosti s nadväzujúcimi krokmi v nadväznosti na zistenia vyplývajúce z hodnotení vrátane odporúčaní.
Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia <ul style="list-style-type: none"> • <u>Oddiel 1 – Ciele a potreby</u>: výsledky hodnotení (témy a činnosti) sa oznámia a prijímajú sa nadväzujúce kroky v súvislosti s odporúčaniami. • <u>Oddiel 2 – Riadenie a koordinácia</u>: subjekty/orgány zapojené do riadiacich štruktúr budú vstupovať do koncipovania a realizácie komunikácie a kanálov a činností súvisiacich s nadväzujúcimi krokmi. • <u>Oddiel 3 – Mapovanie zainteresovaných strán</u>: niektoré zainteresované strany budú mať osobitnú úlohu v komunikácii a/alebo v nadväzujúcich krokoch v súvislosti so zisteniami vyplývajúcimi z hodnotení. • <u>Oddiel 4 – Harmonogram</u>: v harmonograme plánu hodnotenia je potrebné zohľadniť komunikáciu a nadväzujúce kroky. 		

⁵¹ Ods. 6 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475.

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Opis spôsobu, akým sa **zistenia vyplývajúce z hodnotení** budú poskytovať **cieľovým adresátom** vrátane opisu **mechanizmov vytvorených** vzhľadom na **nadväzujúce kroky** a na sledovanie využitia výsledkov hodnotení.

Zistenia vyplývajúce z hodnotenia: výsledky hodnotení vrátane záverov a odporúčaní by mali byť založené na spoľahlivých dôkazoch. Cieľoví príjemcovia ich potom môžu využiť na rôzne účely, napr. na zlepšenie vykonávania (manažéri strategického plánu SPP), plánovanie budúcej politiky (tvorcovia politiky), zvyšovanie povedomia o výsledkoch politiky (široká verejnosť).

Komunikácia: zabezpečuje, aby sa zistenia vyplývajúce z hodnotenia (ČO) odovzdali správnym príjemcom (KTO), v správnej forme (AKO) a v správnom čase (KEDY).

Cieľoví príjemcovia: sú to zainteresované strany v oblasti hodnotenia na úrovni EÚ, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ako sú tvorcovia politik, hodnotitelia, výskumní pracovníci, prijímatelia a širšia verejnosť.

Zavedené mechanizmy: ide o informačné kanály, t. j. prostriedky (napr. e-mail, internet, intranet, informačná brožúra, podujatia), prostredníctvom ktorých sa šíria zistenia vyplývajúce z hodnotení.

Nadväzujúce kroky v súvislosti s výsledkami hodnotenia: to sa môže uskutočniť prostredníctvom rôznych mechanizmov (napr. akčných plánov, seminárov, workshopov, výborov, sprostredkovania poznatkov⁵²) s cieľom premietnuť poznatky a odporúčania z hodnotení späť do vykonávania strategického plánu SPP a do politického cyklu vrátane koncepcie budúcej politiky. Využitie poznatkov získaných hodnotením je kľúčovým cieľom každého hodnotenia. Využitie poznatkov by sa malo systematicky ďalej analyzovať a zdieľať. Jednou z funkcií monitorovacieho výboru je pokrok dosiahnutý v súvislosti s nadväzujúcimi krokmi na základe zistení vyplývajúcich z hodnotení.⁵³

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

V súvislosti s komunikáciou:

- Aké potreby v oblasti komunikácie majú jednotlivé členské štáty?
- Ako najlepšie informovať o výsledkoch hodnotenia a osloviť príslušné zainteresované strany?
- Aké informačné kanály možno zvážiť?

⁵² Pojem „sprostredkovanie poznatkov“ je náležite opísaný v dokumente *Evaluation Matters – The Evaluation Policy for European Union Development Co-operation* [Na hodnotení záleží – Politika hodnotenia spolupráce na rozvoji Európskej únie (<https://op.europa.eu/s/w7MN>)]. „Sprostredkovanie poznatkov“ je osobitným krokom v procese podpory využívania zistení. Zahŕňa využitie poznatkov o spôsoboch, ktorými ovplyvnia zmenu. Za zabezpečenie tohto procesu je zodpovedný manažér hodnotenia. Kľúčoví používatelia však majú najlepšie predpoklady na propagáciu dôkazov a zistení vyplývajúcich z obsahu hodnotenia. Manažér hodnotenia pomáha kľúčovým používateľom stanoviť akčný plán na jej uskutočnenie. Môže zahŕňať:

- určenie príležitostí v internom plánovacom cykle, kedy by sa malo hodnotenie použiť pri rozhodovaní a kto bude za tieto vstupy zodpovedný,
- určenie externých príležitostí na využitie dôkazov a zistení vyplývajúcich z hodnotení na ovplyvnenie zmien,
- metahodnotenia (systematická syntéza hodnotení) vykonávané s cieľom zhromaždiť základné poznatky o podobných témach.

⁵³ Článok 124 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

Vo vzťahu k cieľovým skupinám:

- Aké sú cieľové skupiny (príslušné zainteresované strany) pre hodnotenie vo všeobecnosti a pre výsledky každého špecifického hodnotenia?

V súvislosti s úlohami:

- Aká je úloha monitorovacieho výboru v procese komunikácie a v rámci nadväzujúcich krokov?
- Aká je úloha národnej siete SPP v procese komunikácie a v rámci nadväzujúcich krokov?
- Aké úlohy v tomto procese zohrávajú riadiaci orgán, platobná agentúra, subjekty zodpovedné za intervencie, správne orgány na regionálnej úrovni atď.?
- Aké ďalšie štruktúry existujú, ktoré možno využiť na komunikáciu o výsledkoch hodnotenia (pracovné skupiny, siete atď.)?

V súvislosti s následnými opatreniami:

- Ako nadviazať na využívanie výsledkov hodnotenia a odporúčaní?
- Ako zabezpečiť, aby výsledky hodnotenia zlepšili vykonávanie programu?

Územné aspekty

- Je veľmi dôležité, aby regióny mohli využívať výsledky hodnotení a začleniť ich do rozhodovania o všetkých intervenciách, ktoré sú vymedzené/zmenené a riadené na regionálnej úrovni.
- Cieľom hodnotení by malo byť aj získanie všeobecných záverov, ktoré sú relevantné pre rôzne regióny. Na tento účel môžu niektoré hodnotenia na vnútroštátnej úrovni obsahovať prípadové štúdie, ktoré umožňujú vyvodiť závery na regionálnej úrovni. V prípade niektorých techník môže byť dobrou možnosťou poskytnúť výsledky na vnútroštátnej a regionálnej úrovni (napr. homogénny prieskum, ktorý možno analyzovať individuálne pre každý región).
- Okrem toho je dôležité zahrnúť mechanizmy na riešenie/diskusiu o výsledkoch hodnotenia a ich dôsledkoch na regionálnej úrovni s regionálnymi orgánmi.

Orientačný prehľad tohto oddielu

1. Použitý prístup a skúsenosti získané z predchádzajúcich programových období
2. Ciele oznamovania výsledkov zistení vyplývajúcich z hodnotení
3. Celkový komunikačný plán vrátane komunikačných kanálov a cieľových skupín
4. Prístup k nadväzujúcim krokom na zabezpečenie vykonávania odporúčaní hodnotenia a využitia výsledkov hodnotenia

3.7. Zdroje, technická podpora a budovanie kapacít

Čo treba zahrnúť do tohto oddielu plánu hodnotenia

V tomto oddiele plánu hodnotenia by sa mali opísať zdroje potrebné na jeho vykonávanie a všetky činnosti technickej podpory a budovania kapacít. Obsah tohto oddielu by mal zabezpečiť, aby boli v širšom ponímaní k dispozícii dostatočné kapacity na vykonávanie plánu hodnotenia.

Tabuľka 8 – Navrhovaný obsah oddielu 7 plánu hodnotenia

Minimálny obsah ⁵⁴	Doplňujúci obsah	Odôvodnenie
Opis zdrojov (ľudských, finančných a technických vrátane IT) Opis podpory pri vykonávaní: potreby v oblasti podpory, ktoré majú zainteresované strany a správne orgány (vnútroštátna, regionálna, miestna úroveň vrátane miestnych akčných skupín), technická podpora, usmernenia, budovanie kapacít	Štruktúrovaný plán budovania kapacít pre miestne akčné skupiny na hodnotenie stratégií miestneho rozvoja	Miestne akčné skupiny zlepšili svoju kultúru hodnotenia, ale skúsenosti z obdobia rokov 2014 – 2020 naznačujú, že stále existujú potreby, najmä pokiaľ ide o rámce hodnotenia a metódy hodnotenia. ⁵⁵ Kultúru hodnotenia miestnych akčných skupín pomáha zvyšovať aj existencia osobitného plánu budovania kapacít.

⁵⁴
⁵⁵

Ods. 7 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/1475 a článok 7 ods. 3 a 4 nariadenia (EÚ) 2022/1475.
 Toto zistenie podporujú rôzne činnosti budovania kapacít v rámci Poradenského strediska pre hodnotenie, napr. https://enrd.ec.europa.eu/sites/default/files/evaluation_publications/fs-026-it-lags.pdf, ako aj [štúdiá na podporu hodnotenia vplyvu iniciatívy LEADER na vyvážený územný rozvoj](#).

Prepojenie tohto oddielu s ostatnými oddielmi plánu hodnotenia

- Oddiel 1 – Ciele a potreby: plánovanie zdrojov by malo zohľadňovať plánované témy a činnosti hodnotenia.
- Oddiel 4 – Harmonogram: do harmonogramu je potrebné zahrnúť všetky činnosti technickej podpory a budovania kapacít.
- Oddiely 2 a 3 – Riadenie a koordinácia/mapovanie zainteresovaných strán: subjekty/orgány/štruktúry zapojené do riadenia a iné zainteresované strany budú mať potreby v súvislosti s potrebami v oblasti budovania kapacít, ktoré by sa mali zohľadniť.

Kľúčové pojmy, ktoré je potrebné zvážiť

Opis **zdrojov** potrebných a predpokladaných na vykonávanie plánu hodnotenia vrátane informácií o administratívnej kapacite, údajoch, finančných zdrojoch a potrebách v oblasti IT.

Opis vykonávania programovej podpory uvedenej v článku 7 ods. 3 a 4 tohto nariadenia vrátane **technickej podpory a činností budovania kapacít** vykonávaných s cieľom zabezpečiť, aby sa plán hodnotenia mohol v plnej miere vykonávať, a vrátane plánovanej podpory miestnych akčných skupín na hodnotenie stratégií miestneho rozvoja.

Zdroje: týka sa to finančných, technických a ľudských zdrojov potrebných na vykonávanie plánu hodnotenia. Technické zdroje zahŕňajú napríklad dátové systémy, databázy, IT nástroje atď.

Technická podpora a budovanie kapacít: týka sa to zručností, ako aj akejkoľvek externej podpory (napr. analýzy, nástroje, usmernenia) potrebnej na vykonávanie plánu hodnotenia. Môže ísť o technické/IT zručnosti, metodologické a/alebo analytické zručnosti. Podpora a budovanie kapacít sa poskytne po identifikácii potrieb v oblasti podpory zainteresovaných strán a administratívnych orgánov zapojených do hodnotení strategických plánov SPP na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane miestnych akčných skupín.⁵⁶ Podpora sa môže poskytovať vo forme odbornej prípravy, usmernení a akýchkoľvek iných relevantných činností zameraných na budovanie kapacít, ktoré ponúka národná sieť SPP alebo v spolupráci s ňou.⁵⁷ Tieto činnosti by mali zohľadňovať rôznorodé kapacity inštitúcií a zainteresovaných strán v oblasti monitorovania a hodnotenia.⁵⁸ Činnosti zamerané na budovanie kapacít v súvislosti s hodnotením zároveň prispievajú k zvyšovaniu povedomia o význame hodnotenia a budovaniu kultúry hodnotenia.

Kľúčové otázky, ktoré je potrebné zvážiť

- Sú na vykonávanie plánu hodnotenia k dispozícii príslušné zdroje (ľudské, finančné a technické)?
- Ako možno v prípade potreby získať príslušné zdroje?

⁵⁶ Článok 7 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁵⁷ Článok 7 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

⁵⁸ Článok 7 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2022/1475.

- Aké sú potreby budovania kapacít na vykonávanie plánu hodnotenia a ako ich možno identifikovať počas celého obdobia vykonávania?
- Ktoré činnosti podpory a budovania hodnotiacich kapacít sú vhodnejšie pre ktoré inštitúcie a zainteresované strany?
- Ako možno plánovať a vykonávať budovanie kapacít na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane miestnych akčných skupín?
- Aký rozpočet je k dispozícii na rôzne hodnotiace činnosti?

Územné aspekty

- V závislosti od úlohy, ktorú regióny preberajú pri vykonávaní plánu hodnotenia, je dôležité zabezpečiť, aby mali k dispozícii potrebné finančné a technické zdroje.
- Je potrebné uvažovať o odbornej príprave a iných podporných opatreniach, ktoré zaručia primeranú účasť regiónov na procese hodnotenia.

Orientačný prehľad tohto oddielu

1. Zdroje potrebné na realizáciu plánu hodnotenia (finančné, ľudské, dátové, IT)
2. Činnosti technickej podpory a budovania kapacít (zoznam, obsah, harmonogram)
3. Štruktúrovaný plán budovania kapacít pre miestne akčné skupiny

PRILOHA – VYMEDZENIE KRITERII HODNOTENIA

Pre kritériá hodnotenia sa používa vymedzenie pojmov uvedené v nástroji č. 47 súboru nástrojov lepšej právnej regulácie⁵⁹, ktoré sú zhrnuté v nasledujúcom rámciku.

Rámček 1 – Vymedzenia pojmov používané pri hodnotiacich kritériách

ÚČINNOSŤ

Analýza účinnosti zohľadňuje, do akej miery sa opatreniam EÚ darí úspešne dosahovať ciele alebo napredovať v ich plnení. Hodnotenie by malo vytvoriť a) stanovisko k doteraz dosiahnutému pokroku a b) úlohu opatrenia EÚ pri dosahovaní pozorovaných zmien. Analýza účinnosti by sa mala takisto podrobne zaoberať prínosmi intervencie EÚ, ktoré prinášajú rôznym zainteresovaným stranám (Lepšia právna regulácia, nástroj č. 47, s. 403).

Účinnosť treba posudzovať na dvoch úrovniach: a) operačná účinnosť, kde sa pokrok pri dosahovaní špecifických cieľov SPP posudzuje na základe cieľových hodnôt ukazovateľov výsledkov, a b) vplyv, kde sa pokrok pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov SPP posudzuje na základe ukazovateľov vplyvu.

EFEKTÍVNOSŤ

Efektívnosť zohľadňuje zdroje použité intervenciou na dané zmeny vyvolané intervenciou. Analýza efektívnosti by sa mala podrobne zaoberať nákladmi na intervenciu EÚ, ktoré vznikajú rôznym zainteresovaným stranám. Analýza efektívnosti by mala takisto porovnať zistené náklady s prínosmi, ktoré boli zistené v rámci kritéria efektívnosti, ako aj preskúmať možnosti zjednodušenia a zníženia záťaže. (Lepšia právna regulácia, nástroj č. 47, s. 404 – 405)

RELEVANTNOSŤ

Relevantnosť skúma vzťah medzi potrebami a problémami v čase zavedenia intervencie a počas jej vykonávania. Relevantnosť by sa mala zaoberať aj vzťahom medzi súčasnými a budúcimi potrebami a problémami v EÚ a cieľmi intervencie. (Lepšia právna regulácia, nástroj č. 47, s. 407).

SÚDRŽNOSŤ

Hodnotenie súdržnosti zahŕňa skúmanie toho, ako dobre (alebo zle) spolupracujú rôzne intervencie, politiky EÚ/medzinárodné politiky alebo prvky vnútroštátnych/regionálnych/lokálnych politík. Kontrola „vnútornej“ súdržnosti znamená, že sa skúma, ako jednotlivé zložky tej istej intervencie EÚ fungujú spoločne na dosiahnutie jej cieľov. Kontrola „vonkajšej“ koherencie znamená, že podobné kontroly sa môžu vykonávať vo vzťahu k iným („vonkajším“) intervenciám na rôznych úrovniach. V relevantných prípadoch môže analýza súdržnosti zahŕňať kontrolu toho, či sú intervencie v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody alebo či je intervencia v súlade s nadradenými environmentálnymi cieľmi (ako je napríklad právny predpis v oblasti klímy) alebo inými politikami zameranými na životné prostredie. (Lepšia právna regulácia, nástroj č. 47, s. 408).

PRIDANÁ HODNOTA ÚNIE

Pridaná hodnota EÚ hľadá zmeny, ktoré sú spôsobené zásahom EÚ nad rámec toho, čo by sa dalo rozumne očakávať od vnútroštátnych opatrení členských štátov. Podľa zásady subsidiarity (článok 5 Zmluvy o Európskej únii) a v oblastiach, ktoré nemajú výlučnú právomoc, by EÚ mala konať len vtedy, ak sa ciele dajú lepšie dosiahnuť činnosťou Únie než činnosťou členských štátov. (Lepšia právna regulácia, nástroj č. 47, s. 409).

⁵⁹

[Súbor nástrojov lepšej právnej regulácie – Kapitola 6 \(europa.eu\)](#).

European Evaluation Helpdesk for the CAP

Rue Belliard 12,
1040 Brussels, Belgium
+32 2 808 10 24

evaluation@eucapnetwork.eu

https://eu-cap-network.ec.europa.eu/index_en

Funded by
the European Union